

PIÑEIRO, Chano. Nome artístico do director e guionista de cine Luciano Manuel Piñeiro Martínez, que naceu en Santiago de Compostela (A Coruña), o 12 de outubro de 1954. Pasou a súa nenez na vila pontevedresa de Forcarei, onde seu pai rexentaba unha botica, e, despois de estudalo bacharelato no colexio San Narciso de Marín (Pontevedra), licenciouse en Farmacia pola universidade compostelá.

A súa carreira cinematográfica iniciouse nos anos 70, cando escribiu e rodou a curtametraxe en Súper 8 *Os paxaros morren no aire* (1977), baseada en *Sempre en Galiza*, de Castelao, que recibiu o premio ó mellor guión no certame de cine afeccionado de Vilagarcía de Arousa (Pontevedra, 1978) e o Quixote de Honra e o segundo premio no Festival de Alcalá de Henares (Madrid, 1978). Uns anos despois dirixiu unha das primeiras longametraxes galegas de ficción, *Eu, o tolo* (estreada en 1982), que tivo unha menor repercusión. Despois da fundación da produtora Piñeiro, SA, iniciou a rodaxe en 35 mm coa curtametraxe *Mamasunción* (1984), coa que acadou un notable éxito, xa que lle outorgaron o Gran Premio do Cine Español e Trofeo do Instituto de Cooperación Iberoamericano no XXVI Festival de Bilbao (1984), a mención de honra do xurado internacional e Premio da Crítica no Festival de Oberhausen (Alemaña, 1985), o segundo lugar na votación popular do Festival de Sidney (Australia, 1985), o premio da Federación Internacional de Cineclubs no Festival de Cracovia (Polonia, 1985), o Gran Premio de Curtametraxes no Festival de Figueira da Foz (Portugal, 1985) e o Gran Premio do Festival de Tetuán (Marrocos, 1986). En 1986 realizou *Esperanza*, unha película de ambiente urbano na que se achegou

ó tema do alcoholismo, pero a obra cume do director galego foi *Sempre Xonxa* (1989), a súa primeira longametraxe en formato profesional, que se estreou a principios dos 90 de forma simultánea nas principais cidades galegas, con notable éxito de público e de crítica, e coa que percorreu diversos países europeos e americanos, sendo seleccionada para participar nos certames de Cannes, Montreal, A Habana e Chicago, entre outros. A súa filmografía complétase con *O camiño das estrelas* (1993), o seu derradeiro filme, realizado co gallo da celebración do ano xacobeo. O seu traballo como escritor foi recollido en *Conversas co vento* (1994), unha recompilación de artigos publicados na prensa con anterioridade. Chano Piñeiro faleceu en Vigo (Pontevedra), o 21 de marzo de 1995.

Entre outros recoñecementos, acadou o Premio da Crítica de Galicia (1985); en 1986 outorgáronlle o premio honorífico da Asociación Galega de Productoras Independentes (Agapi); a título póstumo, a Xunta de Galicia concedeu-lle a Medalla de Prata de Galicia (1995); e, entre 2001 e 2002, os máximos premios do audiovisual galego, na actualidade denominados Mestre Mateo, levaron o seu nome.

PIÑEIRO DE ABAIXO. Lugar da parroquia (San Vicente) e concello de Boqueixón (A Coruña).

- Aldea da parroquia de Carelle (San Lourenzo), concello de Sobrado (A Coruña), que rexistra 12 habitantes e dista 5 quilómetros da capital municipal.

- Aldea da parroquia de Rioaveso (Santalla), concello de Cospeito (Lugo), que ten 24 habitantes e dista 4 quilómetros da capital municipal.

PIÑEIRO DE ABAIXO, O. Aldea da parroquia de Sendelle (Santa María), concello de Boimorto (A Coruña), que suma 33 habitantes xunto co Piñeiro de Arriba e dista 4,5 quilómetros da capital municipal.

PIÑEIRO ALONSO, Teodoro. Escritor e técnico de organización e asesor fiscal e laboral que naceu en Vigo (Pontevedra), o 28 de xullo de 1950. Foi cofundador, presidente, vicepresidente e animador cultural do Centro Cultural de Valadares da cidade viguesa e, en 1973, cofundou o grupo teatral Escoitade (de Vigo), que dirixiu entre 1974 e 1991 e para o que escribiu diversas obras.

O seu labor no campo teatral é moi amplo, xa que escribiu pezas como *Historia de unha reconquista contada á miña maneira* (1976), *O derradeiro xuízo* (1979), *A bruxa fidalga na horta do lagar* (1980), *Queda terminantemente prohibido o suicidio* (1981) e *O milagre do torreiro de Quintián* (1985); realizou a versión e a tradución doutras, entre as que sobresaen *Un home, un pobo*, de Ibsen, *O cobizoso*, de Molière, e *As portas pechadas*, de Jean-Paul Sartre; e dirixiu unha

Teodoro Piñeiro Alonso

gran parte delas, sobre todo para a agrupación Escoitade. En 1983 pasouse ó medio audiovisual e foi o autor do guión e dirixiu a curtametraxe *Livia*.

PIÑEIRO DA ALTA, O. Aldea da parroquia de Entrecruces (San Xens), concello de Carballo (A Coruña), que ten 2 habitantes e dista 12 quilómetros da capital municipal.

PIÑEIRO DE ANDRADE. Apelido de orixe galega. Entre os membros desta estirpe figura Juan Antonio Piñeiro de Andrade y Saavedra, natural de Sillobre (Fene, A Coruña), que fixo provisión da súa fidalguía na Real Chancellería de Valladolid, en 1732. As súas armas son, en campo de prata, cinco piñeiros de sinople que aparecen arrincados e colocados en aspa; na parte superior do escudo, que é de sinople, leva unha banda de goles que está perfilada de ouro e sae das bocas de dous animais do mesmo metal. (Eduardo Seijas Vázquez)

PIÑEIRO DE AREAS, O. Lugar da parroquia do Piñeiro (San Xoán), concello de Covelo (Pontevedra).

PIÑEIRO ARES, José. Mestre, político e escritor que naceu no concello de Pontecesures (Pontevedra), o 7 de outubro de 1927, e faleceu neste mesmo termo, o 10 de decembro de 2001. Foi cronista oficial (dende 1953) e alcalde (1970-95) do seu municipio natal. Pertencente á chamada xeración literaria de La Noche, traballou como correspondente en varios xornais e revistas da comunidade, como *El Ideal Gallego*, *Faro de Vigo*, *La Voz de Galicia*, etc., e foi colaborador doutras publicacións españolas e sudamericanas.

Escribiu numerosas obras, entre as que sobresaen *Historia de Puentecesures* (1972), *Cerámica de Pontecesures*

Chano Piñeiro, director e guionista de cine.